

Effect van verlagen stikstofbemesting

Leo Tjoonk, teamleider Ruwvoer, deed tijdens een duik in zijn archieven een opvallende ontdekking: het totale stikstofniveau in drijfmest is de afgelopen jaren met bijna 20% gedaald. De stikstofefficiëntie is de afgelopen jaren dus enorm toegenomen.

Het artikel uit eind jaren '90 beschrijft het effect van een verlaging van de stikstofbemesting van 400 naar 300 kg per hectare. "Het verlagen van het bemestingsniveau met 100 kg stikstof resulteerde in een opbrengstdaling van circa 5% in opbrengst en in een daling van 19 gram ruw eiwit per kg drogestof. Er blijkt een duidelijk verband tussen het niveau van het totale aanbod van stikstof op jaarbasis en de samenstelling van het gras zoals uit onderstaande tabel blijkt. Vooral het gehalte aan ruw eiwit neemt sterk af bij een lagere stikstofbemesting", legt Leo Tjoonk uit.

<i>N-bemesting (kg /ha/jr)</i>	<i>RE weidegras (g/kg ds)</i>	<i>RE graskuil (g/kg ds)</i>
200	194	163
300	219	181
400	238	194
500	256	213

RE van weidegras (1700 kg ds) en graskuil (3000 kg ds) bij verschillende stikstofbemesting niveaus. (IKC, 1992 en grasgroeimodel PR 1990).

Ontwikkeling

"Een lager bemestingsniveau heeft niet alleen effect op de samenstelling van het gras, ook heeft het effect op de samenstelling van de drijfmest. Door het lagere eiwitgehalte in het gras is het totaal stikstof in de drijfmest de afgelopen jaren met bijna 20% gedaald! Kortom: de stikstofefficiëntie is in de loop der jaren enorm toegenomen", complimenteert Tjoonk dus jou als grasteler!